

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 28.6.2006
KOM(2006) 348 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE RADE A PREDSTAVITEĽOM VLÁD ČLENSKÝCH
ŠTÁTOV ZDRUŽENÝCH V RÁMCI RADY**

**vzhľadom na usmernenia Komisie týkajúce sa zmeny Dohody o obchode, rozvoji
a spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane
a Juhoafrickou republikou na strane druhej**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Dohoda o obchode, rozvoji a spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Juhoafrickou republikou na strane druhej (DORS) bola podpísaná v októbri 1999 a dočasne a čiastočne uplatňovaná od 1. januára 2000. Po schválení všetkými stranami dohoda plne nadobudla platnosť 1. mája 2004.

V článku 103 sa vyžaduje jej preskúmanie do piatich rokov od nadobudnutia jej platnosti s cieľom riešiť možné dôsledky iných ustanovení, ktoré môžu mať vplyv na dohodu. „Iné ustanovenia“, ktoré mali navrhovatelia dohody na mysli, nepochybne zahŕňajú Dohodu z Cotonou, ktorá samotná bola zmenená. V článku 18 DORS sa vyžadujú ďalšie kroky v procese liberalizácie obchodu a preskúmanie obchodných ustanovení, najmä platných cieľ na výroby uvedené na „zoznamoch čakateľov“ DORS, t. j. na výroby, pre ktoré je v dohode uvedená obmedzená alebo nie je uvedená žiadna liberalizácia obchodu. V článku 30 sa vyžaduje rozšírenie rozsahu pôsobnosti dohody na liberalizáciu obchodu v oblasti služieb.

V článku 97 ods. 3 sa uvádza, že Rada pre spoluprácu má právomoc rozhodovať o všetkých záležitostiach zahrnutých v DORS a článkom 106 ods. 1 sa Rada pre spoluprácu splnomocňuje rozhodovať o zmenách a doplneniach navrhnutých akoukoľvek stranou. Toto ustanovenie malo slúžiť na navrhovanú zmenu.

Počas roku 2004 Komisia, členské štáty a Juhoafrická republika prehodnotili DORS so zameraním primárne, ale nie výlučne, na tie časti dohody, ktoré sa dočasne uplatňovali. Preskúmanie viedlo k tomu, že Rada pre spoluprácu 23. novembra 2004 prijala „spoločné závery“, v ktorých sa určili usmernenia na zmenu DORS. V spoločných záveroch sa *inter alia* vyzýva k politickému dialógu medzi stranami, aby „zahrnuli výmeny názorov na viaceré nedávne politické otázky ako zbrane hromadného ničenia, boj proti terorizmu a Medzinárodný trestný súd“ a odporučilo sa, aby „sa pokračovalo vo vzájomnej a eventuálne urýchlenej liberalizácii obchodu s prihliadnutím na citlivé otázky na oboch stranách, regionálny rozmer a harmonogram pokračujúcich rokovaní týkajúcich sa dohody o hospodárskom partnerstve v Južnej Afrike“.

Na základe týchto spoločných záverov, útvary Komisie a predstavitelia členských štátov v pracovnej skupine AKT pri Rade ďalej rokovali a opätovne definovali rozsah a cieľ zmeny DORS.

Celkové hodnotenie útvarov Komisie týkajúce sa týchto odporúčaní v zmysle zmien a doplnení k DORS je, že významnejšie celkové preskúmanie dohody nie je potrebné. Je však potrebné dohodu aktualizovať, aby sa v nej zohľadnili nové politické a bezpečnostné ustanovenia zmenenej Dohody z Cotonou, ďalšia liberalizácia obchodu, spolupráca v oblastiach súvisiacich s obchodom, posilnenie dimenzie životného prostredia a aktuálne znenie niekoľkých článkov týkajúcich sa spolupráce v hospodárskej oblasti a v iných oblastiach.

Po rokovaníach s juhoafrickými úradmi Komisia navrhne Rade ucelenejší text vo forme rozhodnutia Rady pre spoluprácu v súlade s článkom 300 ods. 2 druhým pododsekom Zmluvy o ES.

Komisia preto navrhuje Rade, aby priložené usmernenia na zmenu DORS prijala.

NAVRHOVANÉ USMERNENIA NA ZMENU DORS

1. ÚVOD

Dohoda o obchode, rozvoji a spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Juhoafrickou republikou na strane druhej (DORS) bola podpísaná v októbri 1999 a dočasne a čiastočne uplatňovaná od 1. januára 2000. Po schválení všetkými stranami dohoda plne nadobudla platnosť 1. mája 2004.

V článku 103 sa vyžaduje jej preskúmanie do piatich rokov od nadobudnutia jej platnosti s cieľom riešiť možné dôsledkov iných ustanovení, ktoré môžu mať vplyv na dohodu. Iné ustanovenia, ktoré mali navrhovatelia dohody na mysli, nepochybne zahŕňajú Dohodu z Cotonou, ktorá samotná bola zmenená.

V článku 18 DORS sa vyžadujú ďalšie kroky v procese liberalizácie obchodu a preskúmanie obchodných ustanovení, najmä platných cieľ na výrobky uvedené na „zoznamoch čakateľov“ DORS, t. j. na výrobky, pre ktoré je v dohode uvedená obmedzená alebo nie je uvedená žiadna liberalizácia obchodu. V článku 30 ods. 4 sa uvádza, že cieľ „ďalšej liberalizácie obchodu v oblasti služieb“ najprv preskúma Rada pre spoluprácu najneskôr päť rokov po nadobudnutí platnosti dohody.

Preskúmanie DORS Komisiou, členskými štátmi a Juhoafrickou republikou počas roku 2004 viedlo k tomu, že Rada pre spoluprácu prijala 23. novembra 2004 „spoločné závery“, v ktorých sa určili usmernenia na preskúmanie DORS.

2. CIEĽ NAVRHOVANEJ ZMENY

Dohoda o obchode, rozvoji a spolupráci ešte stále predstavuje dobrý základ pre spoluprácu medzi signatárskymi stranami. Počas posledných šiestich rokov žiadna zo strán neprejavila úmysel urobiť zásadné zmeny v texte.

Ako je uvedené v článkoch 18, 30 a 103 dohody, cieľom zmeny by malo byť preskúmať možnú budúcu liberalizáciu obchodu a zosúladiť DORS s nedávnymi medzinárodnými záväzkami, vrátane zmenenej Dohody z Cotonou, Medzinárodným trestným súdom a globálnym bojom proti terorizmu. Zmena je aj príležitosťou posilniť environmentálny rozmer dohody, vrátane dosahu na životné prostredie, ktorý vyplýva z väčšieho obchodu s tovarom, a aktualizovať formulácie niektorých ustanovení.

3. PRÍSLUŠNÉ OTÁZKY

Na základe uvedeného Komisia určila tieto otázky, ktoré by sa mali zohľadniť pri zmene a doplnení:

- Do preambuly je potrebné zahrnúť výslovný odkaz na miléniové rozvojové ciele;

- V hlave I by sa vzhľadom na politický rozmer mala dohoda zosúladiť s ustanoveniami Rady, ktoré sa týkajú zahrnutia odkazov na boj proti terorizmu, Medzinárodný trestný súd, nešírenie zbraní hromadného ničenia a iné medzinárodné záväzky do medzinárodných dohôd;
- V hlave II týkajúcej sa obchodu a v prílohách k nej sa musí v súlade s článkom 18 zohľadniť liberalizácia obchodu. Okrem toho si vyriešenie zostávajúcich otázok súvisiacich s obchodom vyžaduje minimálne zmeny;
- V hlave III týkajúcej sa otázok súvisiacich s obchodom je potrebné zohľadniť pravidlá o pôvode, obchod v oblasti služieb, spoluprácu a vzájomnú administratívnu pomoc v colných záležitostiach;
- V hlave IV týkajúcej sa hospodárskej spolupráce sa musí zohľadniť aktualizované znenie s cieľom spolupráce v oblastiach energetiky, dopravy, poľnohospodárstva a lekárskeho a rastlinolekárskeho záležitostiach;
- V hlave V týkajúcej sa rozvojovej spolupráce je potrebné v súvislosti s implementáciou niektoré ustanovenia zosúladiť s novým nariadením Komisie o rozpočtových pravidlách;
- V hlave VI týkajúcej sa spolupráce v iných oblastiach sa musí zohľadniť aktualizované znenie v súvislosti s kultúrnou spolupracou v otázkach spravodlivosti, slobody a bezpečnosti a boja proti drogám, prania špinavých peňazí a organizovaného zločinu. Okrem toho je potrebné vložiť ustanovenie o spolupráci v oblasti migrácie;
- V hlave VIII by sa mal zdokonaľiť systém urovnávania sporov, pokiaľ ide o obchodné záležitosti a záležitosti súvisiace s obchodom, s cieľom zvýšiť jeho efektívnosť.

3.1. Miléniové rozvojové ciele

Cieľ navrhovanej zmeny

Posilniť záväzok partnerov voči týmto cieľom a zabezpečiť spojitosť s preambulou zmenenej Dohody z Cotonou.

Navrhované zmeny a doplnenia

Vložiť odôvodnenie o miléniových rozvojových cieľov.

Príslušné ustanovenia: preambula.

3.2. Bezpečnostné otázky

Cieľ navrhovanej zmeny

Zabezpečiť spojitosť s politickými záväzkami vyjadrenými EÚ v súvislosti s bojom proti terorizmu (závery predsedníctva zo Sevilly, 21. – 22. júna 2002), spolupracou v boji proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (závery Rady zo 17. novembra 2003) a podporou Medzinárodného trestného súdu (spoločná pozícia 2003/444/SZBP

zo 16. júna 2003 a závery predsedníctva zo Solúna, 19. – 20. jún 2003). Zosúladiť DORS so zmenenou dohodou z Cotonou.

Navrhované zmeny a doplnenia

- právny záväzok spolupracovať v boji proti šíreniu zbraní hromadného ničenia s ohľadom na politický dokument EÚ, ktorý sa týka otázky nešírenia ako prvku vzťahov EÚ s tretími krajinami;
- právny záväzok bojovať proti terorizmu;
- odkaz v preambule na „spoločný záväzok EÚ a AKT partnerov k medzinárodnej spravodlivosti a boju proti beztrestnosti“ a Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu, ktorý nadobudol platnosť 1. júla 2002 a na právny záväzok spolupracovať v tejto oblasti;
- právny záväzok spolupracovať pri prevencii žoldnierskych činností.

Príslušné ustanovenia: preambula; nové ustanovenia, ktoré sa majú zahrnúť do Hlavy I.

3.3. Politický dialóg

Cieľ navrhovanej zmeny

Zosúladiť ustanovenia článku 3 (nesplnenie) a 4 (politický dialóg) so zmenenou Dohodou z Cotonou.

Navrhované zmeny a doplnenia

Do článku 3 ods. 4 zahrnúť záväzok dôkladného politického dialógu, ako je uvedené v článku 4, predtým ako budú prijaté „vhodné opatrenia“. Viac zosúladiť článok 4 so zmeneným textom článku 8 Dohody z Cotonou.

Príslušné ustanovenia: články 3 a 4.

3.4. Ďalšia liberalizácia obchodu

Cieľ navrhovanej zmeny

Zahrnúť nové ustanovenia s cieľom ďalšej vzájomnej liberalizácie obchodu alebo urýchlenia existujúcich harmonogramov liberalizácie v oblastiach týkajúcich sa tovaru (platné clá na výrobky uvedené na „zoznamoch čakateľov“) s prihliadnutím na ustanovenia, o ktorých sa diskutovalo v rámci rokovaní o hospodárskej partnerskej dohode (HPD) ES-SADC a citlivé otázky na obidvoch stranách. Zabezpečiť spojitosť týchto ustanovení s ustanoveniami, o ktorých sa diskutovalo v rámci rokovaní o hospodárskej partnerskej dohode (HPD) ES-SADC.

Pozadie/riešený problém

Obidve strany si vymenili doplňujúce materiály na príslušných úrovniach s ohľadom na obchodné ustanovenia, ktoré sa majú zmeniť. Majú dva ciele:

- prvý je zlepšiť DORS v oblastiach, v ktorých už záväzky existujú (najmä v obchode s tovarom). Bola by to tiež príležitosť urobiť niekoľko potrebných technických úprav v prílohách;
- druhým je zväčšiť rozsah DORS v oblastiach, ktoré v súčasnosti nie sú alebo sú len čiastočne zahrnuté v dohode, a mohli by obsahovať záväzky „WTO - plus“ v niekoľkých nových regulačných oblastiach.

Navrhované zmeny a doplnenia

Ďalšia liberalizácia obchodu s tovarom (prehľad vylúčených výrobkov a urýchlenie existujúcich harmonogramov liberalizácie uvedených v článkoch 11 až 15 a 17 a v príslušných prílohách). Nové právne záväzky týkajúce sa hodnotenia ochrannej doložky (články 16 a 24-26).

Príslušné ustanovenia: hlava II a príloha I až VII, najmä články 11-15 a 17, ako aj články 16 a 24-26.

3.5. Oblasti súvisiace s obchodom

Cieľ navrhovanej zmeny

Zahrnúť nové záväzky a rozšíriť spoluprácu v oblastiach súvisiacich s obchodom. Zabezpečiť spojitosť týchto ustanovení s ustanoveniami, o ktorých sa diskutovalo v rámci rokovaní o hospodárskej partnerskej dohode (HPD) EÚ-SADC.

Pozadie/riešený problém

Tieto záväzky budú podnetom pre prístup na trh založený na pravidlách v rámci regiónu. Zabezpečí sa nimi dodatočná transparentnosť a predvídateľnosť subjektov a vynútiteľnosť pravidiel v regióne a upevní sa rozvoj.

Navrhované zmeny a doplnenia

Zahrnúť záväzky v takých oblastiach, ako sú služby (články 29-30), investovanie (články 32-34) a nové záväzky týkajúce sa vládneho obstarávania. (článok 45).

Rozšírená spolupráca a možné dodatočné záväzky sa budú týkať aj takých oblastí, ako duševné vlastníctvo (článok 46), hospodárska súťaž (články 35-39), štandardizácia a posudzovanie súladu a clá (články 47-48). Čo sa týka pravidiel pôvodu (článok 28 a protokol 1), môže sa vyžadovať zmena niektorých osobitných pravidiel pôvodu týkajúcich sa obmedzeného počtu sadzobných položiek.

Príslušné ustanovenia: hlava III a protokol 1.

3.6. Urovnávanie sporov, pokiaľ ide o obchodné záležitosti a záležitosti súvisiace s obchodom

Cieľ navrhovanej zmeny

Zosúladiť systém urovnávania sporov s novšou praxou EÚ s cieľom zvýšiť jeho účinnosť.

Pozadie/riešený problém

Ustanovenia DORS týkajúce sa urovnávania sporov predstavovali krok vpred v čase, keď sa o nich rokovalo, ale stali sa nedostatočnými vzhľadom na štandardy dosiahnuté v najnovších dohodách. V rámci súčasného systému naďalej existujú možnosti blokovania a dôležité aspekty plnenia nie sú právne upravené.

Navrhované zmeny a doplnenia

Pokiaľ ide o obchodné záležitosti a záležitosti súvisiace s obchodom, ďalej vytvárať pravidlá urovnávania sporov prostredníctvom protokolu k DORS, v ktorom by sa podrobne stanovili zásady a postupy na urovnávanie sporov.

Príslušné ustanovenia: článok 104.

3.7. Ustanovenia týkajúce sa hospodárskej spolupráce

Cieľ navrhovanej zmeny

Zosúladiť znenie určitých ustanovení so súčasnými názormi a politikou EÚ.

Pozadie/riešený problém

O DORS sa rokovalo koncom 90. rokov. Celkové názory na niektoré záležitosti politiky ES sa zmenili. Mnohé z navrhovaných zmien sú minimálne alebo technické a za normálnych okolností by si nevyžadovali zmenu a doplnenie dohody. Keďže zmeny a doplnenia sú potrebné v iných oddieloch, je to príležitosť aktualizovať niektoré ustanovenia. Podstatnejšia zmena sa navrhuje v lekárskejších a rastlinolekárskejších záležitostiach, ktoré sa stali významnou prekážkou pre obchod a preto si vyžadujú posilnenú spoluprácu.

Navrhované zmeny a doplnenia

Navrhované zmeny a doplnenia sa týkajú lekárskejších a rastlinolekárskejších záležitostí, energetiky, ťažobného priemyslu, dopravy, poštovej spolupráce a cestovného ruchu. Článok 61 sa týka lekárskejších a rastlinolekárskejších záležitostí a spolupráce v poľnohospodárstve. Navrhuje sa rozdeliť článok 61 na dve časti: článok 61 so silnejším dôrazom na životné prostredie a článok 61A týkajúci sa výhradne spolupráce v oblasti lekárskejších a rastlinolekárskejších záležitostí. Čo sa týka dopravy, navrhuje sa rozdeliť článok 59, pričom článok 59A sa bude týkať výhradne spolupráce v oblasti námornej dopravy. Článok 55 týkajúci sa „informačnej spoločnosti – telekomunikácií a informačných technológií“ by sa mal aktualizovať s cieľom zohľadniť *inter alia* vývoj technológií, závery svetového samitu o informačnej spoločnosti a prepojenie výskumných sietí medzi ES a Južnou Afrikou. Menej významné zmeny sa týkajú posilnenej spolupráce v oblasti energetiky, poštovej spolupráce, ťažobného priemyslu a cestovného ruchu. Okrem toho je potrebné riešiť vplyv mnohých týchto ustanovení na životné prostredie.

Príslušné ustanovenia: články 56 až 61.

3.8. Rozvojová spolupráca

Cieľ navrhovanej zmeny

Niektoré ustanovenia týkajúce sa implementácie je potrebné zosúladiť s novým nariadením Komisie o rozpočtových pravidlách a s navrhovaným nariadením o rozvojovej spolupráci¹ alebo s ekvivalentným legislatívnym nástrojom, keď sa prijme.

Pozadie/riešený problém

V DORS sú zahrnuté určité ustanovenia o implementácii rozvojovej spolupráce, ktoré sa prostredníctvom nariadenia Spoločenstva o rozpočtových pravidlách stali bezpredmetnými. V skutočnosti sa neuplatňujú. Keďže vo všeobecnosti sa uplatňuje všeobecné nariadenie o rozpočtových pravidlách, mali by sa tieto ustanovenia zmeniť a doplniť.

Navrhované zmeny a doplnenia

Prehodnotenie tých ustanovení, ktoré sa stali prostredníctvom nariadenia o rozpočtových pravidlách bezpredmetnými.

Príslušné ustanovenia: Hlava V.

3.9. Spolupráca v iných oblastiach

Cieľ navrhovanej zmeny

Zosúladiť znenie určitých ustanovení so súčasnými názormi a politikou EÚ. Posilniť ustanovenia týkajúce sa záležitostí ako spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť, pranie špinavých peňazí, drogy a migrácia.

Pozadie/riešený problém

O DORS sa rokovalo koncom 90. rokov. Celkové názory na niektoré záležitosti politiky ES sa zmenili. Ustanovenie o kultúrnej spolupráci by sa mohlo aktualizovať na základe multilaterálnych záväzkov. Boj proti drogám a praniu špinavých peňazí sa uvádzajú v jedinom článku, ktorý odráža vtedajšie názory. Keďže sa tieto dve záležitosti teraz považujú za navzájom prepojené, ale do značnej miery samostatné, bolo by najlepšie rozdeliť ustanovenie do dvoch osobitných článkov s aktualizovaným znením, ktoré by malo zahŕňať aj financovanie terorizmu. K novým ustanoveniam sa musia pridať ustanovenia o boji proti organizovanému zločinu a terorizmu a o spolupráci v oblasti migrácie. Pre oblasť životného prostredia je potrebné prijať jasnejšie a aktuálnejšie znenie ustanovení. Zmenené možnosti rozšírenej spolupráce by sa mohli zväziť v oblasti životného prostredia, sociálnych otázok, informácií, tlače a audiovizuálnych médií, ochrany údajov a zdravia.

---

¹ KOM(2004) 629.

Navrhované zmeny a doplnenia

Do článku 85 by sa mal zahrnúť odkaz na Dohovor UNESCO o ochrane a podpore rôznorodosti kultúrneho prejavu, najmä s cieľom jeho ratifikácie a implementácie. Rozdeliť článok 90 na dve časti, pričom článok 90A sa bude týkať prania špinavých peňazí. Vložiť nové ustanovenia týkajúce sa uvedenej oblasti. Aktualizovať znenie článkov 84, 86 až 89, 91 a 92.

Príslušné ustanovenia: hlava VI, články 84 až 92.